

# Pedagogisch-educatief werkplan peuteropvang `t Ven Start

## Algemene informatie over `t Ven Start

Peuteropvang `t Ven Start is gehuisvest in basisschool `t Ven aan de Moerven 323, 5464 PG te Veghel. Peuteropvang `t Ven Start werkt samen en zorgt voor een doorgaande lijn met basisschool `t Ven. De peuteropvang heeft de beschikking 1 lokaal bij de onderbouw. Om de overdracht en de aansluiting van peuteropvang naar groep 1-2 soepel te laten verlopen zorgen we voor een goede overdracht van uw peuter, uiteraard in overleg met de ouders.

De buitenruimte van de peuters wordt gedeeld met de onderbouw van de basisschool. Er wordt samen met 1 kleuterklas buiten gespeeld. Het is een grote speelplaats waar voldoende ruimte is voor alle kinderen. De peuters zijn herkenbaar, omdat zij tijdens het buitenspelen Verdi Start hesjes dragen.

## Openingstijden

De Verdi Start is 40 weken per jaar geopend, tijdens de schoolvakantie zijn wij niet geopend. Het vakantierooster wordt aan ouders in het OuderPortaal bekend gemaakt. Studiedagen en andere schoolvrije dagen is de peuteropvang wel geopend. De dagdelen van `t Ven Start zijn vrij te kiezen. Onderstaande dagdelen zijn bij peuteropvang `t Ven Start beschikbaar:

maandagochtend, dinsdagochtend, woensdagochtend, donderdagochtend

Tijd: 08.30 - 12.30 uur

## Omvang en leeftijdsopbouw en groepsgrootte

Peuteropvang `t Ven Start heeft 1 lokaal naast de kleuterklassen. Het lokaal is met verschillende hoeken zo ingericht dat de ontwikkeling van de peuters gestimuleerd wordt. De samenstelling van de groep is niet altijd hetzelfde. Op de groep zijn maximaal 16 kinderen aanwezig in de leeftijd tussen de 2.3 jaar en de 4 jaar. Er werken twee pedagogisch professionals op de groep. Een peuter komt twee dagdelen spelen. (Peuters met een VE indicatie 4 dagdelen).

## Dagindeling/ werkwijze

De kinderen worden bij binnenkomst verwelkomd door de pedagogisch professional. Na kort 'gespeeld' te hebben met de ouders, nemen de kinderen afscheid. Vervolgens worden de kinderen door de pedagogisch professional uitgenodigd om te gaan zitten en wordt het signaaliedje 'goedemorgen' samen gezongen. De namen van de kinderen worden genoemd en iedereen wenst elkaar om de beurt goedemorgen. Hiermee is ook de presentielijst gecontroleerd. Elke ochtend is een peuter het hulpje en mag gedurende de ochtend bij een aantal activiteiten helpen, zoals het aanwijzen en benoemen van de dagritmekaarten. Dit is bevorderlijk voor de persoonlijke competentie. Daarna wordt aan de hand van de dagritmekaarten doorverteld wat er die ochtend op het programma staat en hierbij is speciale aandacht voor het Piramide-project. Dan gaan de kinderen meestal vrij spelen, wordt er in kleine groepjes een geplande activiteit uitgevoerd en uiteraard weer met elkaar opgeruimd. Elke wisseling van activiteit wordt daarbij door een signaaliedje aangekondigd. Vervolgens wordt er in het kringetje fruit gegeten en gedronken en gaan we buitenspelen als het weer het toelaat. Tijdens het ophalen van de kinderen krijgen ouders de gelegenheid vragen te stellen en de pedagogisch professional legt uit wat er die dag aan bod is gekomen en hoe hun kind hieraan heeft meegedaan.

Verdi Start kiest voor een vaste dagindeling omdat structuur en ritme belangrijk zijn voor peuters. Het geeft hun houvast en veiligheid, het is herkenbaar en ze ontwikkelen hierdoor min of meer een gevoel voor tijd. Het gebruik van signaaliedjes en dagritmekaarten biedt de voor peuters belangrijke voorspelbaarheid. Ook de wijze van communiceren (pedagogisch professional-peuter, pedagogisch professional-ouder, pedagogisch professional-pedagogisch professional en peuter-peuter) draagt bij aan de emotionele veiligheid van peuters. Communicatie wordt afgestemd op de peuter. We luisteren actief naar een ander, we leggen dingen uit waar nodig, geven instructies en reageren positief wanneer een peuter contact zoekt.

Bij de dagindeling is er aandacht voor de diversiteit bij peuters (kwetsbare peuters, peuters met een beperking, culturele verschillen, verschillen jongen/meisje). En dit is vooral merkbaar bij afscheidsfeestjes, verjaardagen, eet- en drinkmomenten.

## Wennen

De eerste keren op een peuteropvang zijn altijd spannend. Zowel kinderen als ouders moeten wennen en vertrouwd raken aan een nieuwe situatie: de peuteropvang, de dagindeling, de pedagogisch professionals en de andere kinderen. Dit is de basis voor het kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen en zijn nieuwe omgeving te ontdekken. Daarom wordt ervoor dit wenproces rustig de tijd genomen.

Hoe de wenperiode eruitziet is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind. Ouders worden samen met hun kind uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek in het lokaal van de peuteropvang. Ouders en kind kunnen de ruimte zien en de pedagogisch professional zal uitleg geven over de werkwijze van de peuteropvang. De pedagogisch professionals van de groep zorgen ervoor dat er altijd extra tijd en aandacht is voor het nieuwe kind en de nieuwe ouders. Er wordt goed in de gaten gehouden hoe het kind zich voelt. Als het nodig is, wordt extra steun of troost geboden. Als de ouder een kind huilend “moet” achterlaten, bieden we altijd aan om even een bericht te sturen over hoe het gaat of kan de ouder ons bellen om te informeren. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan de kennismaking met de andere kinderen. Met de ouders wordt de afspraak gemaakt om de eerste keren op tijd aanwezig te zijn bij het ophalen, zodat het kind weet dat hij altijd weer opgehaald wordt. We adviseren ouders ook om het afscheid kort te houden maar wel duidelijk te zijn. Als er sprake is van extreme problemen tijdens de wenperiode maken we samen met de ouders een handelingsplan. Als een kind in aanmerking komt voor VVE is dat mogelijk vanaf de leeftijd van 2 jaar en 6 maanden. We observeren via het leerlingvolgsysteem ‘Kijk!’. We observeren hierbij 11 ontwikkelingsgebieden (o.a. omgaan met zichzelf en anderen, spraak/taalontwikkeling, grove en fijne motoriek). Registraties vinden vervolgens plaats in mei en november. De ouders worden 1 keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek over deze registratie. Ouders van ‘zorgenkinderen’ of VVE kinderen worden bij iedere registratie uitgenodigd voor een gesprek. Uiteraard kunnen de ouders altijd op een ander moment een gesprek aanvragen met een van de pedagogisch professionals.

## Voeding

Alle peuters nemen van thuis een stuk (gesneden) fruit of groente mee. Het wordt in een bakje met naam in de rugtas meegegeven. Wij adviseren ouders om druiven en tomaten in de lengte doorgesneden mee te geven. In de dagindeling zit het drinken en fruit moment als vast onderdeel. Voor het fruit eten en drinken wordt met z’n allen een liedje gezongen. De peuters drinken water na het fruit. Tijdens de fruitkring is er tijd om samen te praten over de dag of de bijzonderheden die de peuters hebben meegemaakt. De peuteropvang wil gezonde voeding stimuleren, om die reden drinken alle peuters water en eten ze fruit.

## Vertrouwen

De pedagogisch professionals van ‘t Ven Start proberen, zoals beschreven in het pedagogisch-educatief beleidsplan, zoveel mogelijk rekening te houden met wat de peuter op dat moment kan, weet, voelt en wat haalbaar is. Iedere peuter ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier. Het is hierbij van belang dat de groep veiligheid en vertrouwen biedt aan elke peuter. In de praktijk betekent dit dat de pedagogisch professionals tijdens het spelen de peuters ruimte geven. Ze laten de peuters zelf spelen, samen ruzies oplossen, kiezen en ontdekken voor zover dit kan. De pedagogisch medewerkers sluiten vaak bij de peuters aan tijdens hun spel om samen de wereld te ontdekken met spel en avontuur. De peuters worden wel gestimuleerd om aan de verschillende activiteiten deel te nemen, maar als ze echt niet willen, hoeft dit niet!

## Groepsregels en rituelen

In het omgaan met elkaar hebben de peuters afspraken en regels nodig om sociaal vaardig te worden. De pedagogisch professionals stimuleren de peuters tot het sluiten van vriendschappen, samenspel en oplossen van kleine conflicten door positieve communicatie. Hiervoor zijn er in de groep regels en afspraken nodig. Bij het opstellen van regels en afspraken gaat 't Ven Start uit van de waarden en normen die een belangrijke rol spelen (vriendelijk taalgebruik, omgangsvormen, op hun beurt wachten en samen delen). Peuters worden via taal (benoemen) en voordoen geholpen in het naleven van de regels. Wij helpen peuters bij het vinden van hun oplossing bij problemen.

## Activiteiten buiten de stamgroep ruimte

De groepsruimte waar de peuters verblijven wordt de stamgroep ruimte genoemd. Op sommige momenten verlaten de peuters de stamgroep ruimte. Dit gebeurt bij het buitenspelen, bij het spelen in de speelzaal, bij het spelen op het speel-leerplein samen met de kleuters of bij een uitstapje. De pedagogisch professional van de groep begeleidt de peuters op het moment dat alle peuters de stamgroep ruimte verlaten. Wanneer de peuters naar buiten gaan gebeurt dit met een looplint met ringen. Elke peuter houdt een ring vast, de peuters lopen in een rij achter elkaar, waardoor het voor de pedagogisch professionals overzichtelijk blijft of alle peuters er zijn. Peuters verlaten de stamgroep ruimte ook om samen met de kleuters een thema uit te voeren. Dit is vanwege de leeftijd van de peuters van korte duur. Zij kunnen samen met kinderen van de kleutergroep een activiteit doen, bijvoorbeeld de kring, een boek lezen, in de bouwhoek. De pedagogisch professional zal de peuters die buiten de stamgroep ruimte verblijven begeleiden. Wij vinden het belangrijk dat de peuters de overstap naar school als vanzelfsprekend ervaren en zijn daardoor bewust bezig met de aansluiting op de kleutergroep.

## VE-Piramide in de praktijk.

VE staat voor Voorschoolse educatie. Het doel van VE is ontwikkelingsachterstanden te voorkomen, dan wel deze zo snel mogelijk aan te pakken. Alle VE-peuters krijgen elke week 16 uur VE aangeboden. Dit betreft vier dagdelen per week, 4 uur per dag, tijdens de schoolweken (40). In totaal hebben VE-peuters in 1.5 jaar tijd 960 uur gevolgd.

### Wat is Piramide?

Piramide is opgebouwd rondom projecten. Die gaan over vertrouwde dingen, zoals mensen, lente en verkeer. Gedurende het schooljaar worden deze thema's aangeboden. Een thema loopt 4 weken, waarbij de verschillende stadia aan bod komen. Volgens de piramide methode is er eerst een oriëntatiefase, daarna het demonstreren, het verbreden en verdiepen van het thema. Hierbij komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod en is het mogelijk om aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase van het individuele kind. Allerlei verschillende ontwikkelingsgebieden worden hierbij gestimuleerd, zodanig taalontwikkeling, persoonlijkheidsontwikkeling en motorische en creatieve ontwikkeling. Bij 't Ven Start kiezen ze er bewust voor om bij elk thema, tijdens het demonstreren, tijdens het kringmoment extra uitleg te geven welke materialen er zijn, welke spel elementen dit thema heeft. Peuteropvang 't Ven Start, besteedt aandacht aan samenwerking met de thema's en stemt een aantal thema's per jaar af met de kleutergroep. Hierdoor kunnen we samen met de kleuters ook aan een thema werken en kunnen we de peuters die behoefte hebben aan extra uitdaging ook ondersteunen.

### De wereld leren kennen door thema's

Piramide is opgebouwd rondom thema's die voor jonge kinderen herkenbaar en aanspreken zijn. Voorbeelden van thema's zijn Mensen, Verkeer, Feest, Ziek en gezond en seizoenen thema's. Elk thema duurt vier weken en is op dezelfde manier opgebouwd. Er wordt eerst kennis gemaakt met het thema, de themahoek op de groep wordt ingericht en de groep komt in de sfeer van het thema. Bij het thema Ziek en gezond wordt bijvoorbeeld een ziekenhuis ingericht op de groep en halen we de doktersspullen uit de kast. Naarmate het thema vordert, wordt er steeds meer verdieping aangeboden. Kinderen gaan hierdoor nadenken en meer ontdekken over het thema. Op deze manier leren ze de wereld om hen heen steeds beter kennen!

## Piramide in de praktijk

Dat klinkt allemaal leuk en interessant, maar hoe ziet dit er dan uit op de groepen? Elke week worde een aantal leuke activiteiten gedaan, vaak 's morgens na het fruitmoment. De medewerker plant dit zo in, dat zoveel mogelijk kinderen die week aan de activiteiten mee kunnen doen. Misschien denk je bij een "activiteit" als snel aan een knutselwerkje of tekening, dus aan een eindproduct. Maar bij Piramide is de meestal niet het doel op zicht. Tijdens de activiteiten worden de kinderen echt uitgedaagd om te spelen. Hierbij gaat het om plezier, ontspanning en onbevangenheid. Dit gebeurt bijvoorbeeld door voor te lezen, het zingen van een liedje, versjes op rijm of het spelen van een spelletje. De peuters worden uitgedaagd om spelenderwijs te ontdekken en te leren. De pedagogisch professional geeft de peuters de ruimte om zelf initiatieven te nemen en zelf keuzes te maken tijdens het spelen en onderzoeken.

## Volgen en signaleren.

De dagelijkse observaties worden vastgelegd in het kind-volgsysteem KIJK. Hierdoor kunnen de pedagogisch professionals de ontwikkeling van de peuters goed volgen. Als een peuter doorstroomt naar basisschool 't Ven worden de gegevens over de ontwikkeling gedeeld met de leerkracht, na toestemming van de ouders. Hierdoor wordt een doorgaande leerlijn met de basisschool gerealiseerd.

## Buitenspelen

Met de peuters wordt, afhankelijk van het weer, elke dag buiten gespeeld. Wij vinden het gezond dat peuters naar buiten gaan. Buiten is het mogelijk om te rennen en te fietsen. Dit kan op het grote afgesloten plein van de school. Indien mogelijk gaan de peuters alleen of samen met de kleuters naar buiten. Als de onderbouw kinderen gelijktijdig met de peuters buiten zijn, zullen peuters en kleuters samenspelen. Op deze manier wennen de peuters aan de kleuters en aan de kleuterleerkracht(en) die ook buiten zijn. De peuters dragen buiten Verdi Start hesjes om extra herkenbaar te zijn voor pedagogisch professionals en leerkrachten. De pedagogisch professionals zijn te allen tijde buiten om toezicht te houden.

## Ouderbetrokkenheid

Tijdens de inloop wordt aan ouders de gelegenheid geboden om samen met de kinderen een activiteit te doen. Dit kunnen bijvoorbeeld klaargelegde spelletjes of (project-)materialen zijn. Voor het kind en de ouders is het fijn om op de hoogte te zijn waar de kinderen op dat moment mee bezig zijn en welke activiteiten er tijdens het thema worden aangeboden. De pedagogisch professional vertelt de ouders daarbij waaraan in de groep wordt gewerkt en ouders kunnen daarover vragen stellen. Bij het ophalen is er de mogelijkheid om vragen te stellen aan de pedagogisch professionals hoe het op de betreffende ochtend met hun kind gegaan is en om eventuele zorgen of vragen te delen. Pedagogisch professionals zorgen ook voor contact via KindPlanner. Via KindPlanner neemt de pedagogisch professional contact op voor vragen of bijzonderheden. Ouders kunnen via deze weg snel en makkelijk contact krijgen met één van de medewerkers. Afmelden gaat ook via dit portaal. Mochten er zorgen zijn of wilt u meer informatie kunt u altijd bellen of een bericht via KindPlanner sturen.

## Ouderparticipatie

In het kader van VVE worden ouders regelmatig betrokken bij het thema. Zij worden op deze manier betrokken bij het reilen en zeilen op de peuteropvang en meestal vinden ouders het erg leuk om te zien hoe hun peuter omgaat met leeftijdsgenootjes en deelneemt aan activiteiten.

De pedagogisch professionals van 't Ven Start geven per thema een nieuwsbrief mee naar huis toe, met daarin een link naar boeken en filmpjes e.d. om de ouders betrokken te houden bij het thema. Hierdoor kunnen ouders het thema ook thuis met de peuter bespreken. De platen van LOGO 3000 worden toegevoegd voor ouders om thuis met het kind te bekijken.

Van verjaardagen en afscheid nemen wordt zoals gezegd een feest gemaakt waar ouders van harte welkom bij zijn. De ouders nemen geen traktatie meer mee. De pedagogisch professionals verzorgen de traktatie, zodat deze voor alle kinderen gelijk is. Wij willen kinderen meegeven dat het feest centraal staat, de aandacht voor de jarige. Daarbij vormt het gezond beleid ook een rol.

### **Ruilen en extra dagdelen**

Ruilen en extra dagdelen afnemen is bij de peuteropvang niet mogelijk.

### **Ondersteuning van beroepskrachten.**

De medewerkers van 't Ven Start worden ondersteund in hun pedagogische handelen door het inzetten van een beleidsmedewerker/ coach. Voor de locatie 't Ven Start wordt 50 uur ingezet voor pedagogische beleidsontwikkeling. Voor het coachen van de beroepskrachten wordt bij 't Ven Start 10 uur per jaar ingezet. Ten behoeve van de VE ondersteuning van de beroepskrachten wordt er op deze locatie 140 uur coaching per jaar ingezet.